

Sygn. akt VI U 24/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 kwietnia 2021 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Małgorzata Kryńska - Mozolewska

Protokolant: protokolant sądowy Ewa Kołodziejuk

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2021 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z odwołania B. R. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 5 listopada 2020 r. znak (...)

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o zasiłek chorobowy

orzeka:

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje odwołującemu B. R. prawo do zasiłku chorobowego od dnia 1 lipca 2020 roku do dnia 30 września 2020 roku.

Sygn. akt VI U 24/21

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 listopada 2020 roku znak: 450000/603/2020-ZAS (nr sprawy: (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. odmówił B. R. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 1 lipca 2020 roku do 30 września 2020 roku. W uzasadnieniu podał, że ubezpieczony miał równoległe z zatrudnieniem w (...) drugi tytuł do ubezpieczenia chorobowego oraz działalność pozarolniczą. Po ustaniu pracowniczego tytułu ubezpieczenia chorobowego działalność gospodarza stanowiła tytuł do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, w tym dobrowolnym chorobowym, która to działalność gospodarza zapewnia źródło dochodu po ustaniu tytułu pracowniczego ubezpieczenia.

(decyzja z dnia 5 listopada 2020 roku – a.r.)

Od powyższej decyzji B. R. złożył odwołanie wnosząc o przyznanie mu prawa do zasiłku chorobowego za sporny okres. W uzasadnieniu podał, że działalność gospodarza była dla niego nadzieją na podjęcie działalności zarobkowej po zaskakującym ustaniu umowy o pracę, jednak z powodu pandemii koronawirusa nie osiągał żadnego dochodu.

(odwołanie – k. 1-1v)

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania wskazując na argumentacją taką samą jak w zaskarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie – k. 2-2v)

Sąd ustalił, co następuje:

Odwołujący się do 30 czerwca 2020 roku był zatrudniony w (...) na podstawie umowy o pracę i z tego tytułu podlegał obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu, w tym ubezpieczeniu chorobowemu.

Od 1 lutego 2020 roku odwołujący założył działalność gospodarczą pozarolniczą, w ramach, której miał świadczyć usługi fryzjerskie.

W okresie po zakończeniu stosunku pracy odwołujący się od dnia 1 lipca 2020 roku nie wykonywał żadnych czynności w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej, a tym samym nie uzyskiwał żadnych dochodów. Lokal, w którym miała być prowadzona działalność gospodarcza w zakresie usług fryzjerskich był zamknięty.

(zeznania odwołującego B. R. na rozprawie w dniu 20 kwietnia 2021 roku – k. 9-9v).

Odwołujący się był niezdolny do pracy w okresie od 1 lipca 2020 roku do 30 września 2020 roku. Leczył się w tym okresie z powodu stanów depresyjnych.

(okoliczności niesporne)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zeznań odwołującego B. R. które to zeznania sąd ocenił za wiarygodne w całości. Część okoliczności nadto była niesporna pomiędzy stronami procesu. Organ rentowy w toku postępowania nie przejawiał aktywności dowodowej, wobec czego Sąd nie miał podstaw by działać z urzędu.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie podlegało uwzględnieniu w całości.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U z 2020 r. poz.870) zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby.

Ratio legis regulacji przyznającej prawo do zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia jest dostarczanie środków utrzymania ubezpieczonemu, któremu choroba przeszkodziła w znalezieniu nowego zatrudnienia. W sytuacji, więc, kiedy odwołujący ma inne źródło dochodu (emeryturę, rentę, zasiłek dla bezrobotnych, zasiłek chorobowy z tytułu równoległe trwającego zatrudnienia, dochód z działalności gospodarczej), nie będzie mu przysługiwał zasiłek z tytułu ubezpieczenia, które ustało. Wspólną cechą przyczyn wyłączających prawo do zasiłku jest istnienie innych źródeł dochodów z ubezpieczenia społecznego (emerytura lub renta z tytułu niezdolności do pracy), z Funduszu Pracy (zasiłek dla bezrobotnych, zasiłek lub świadczenie przedemerytalne) bądź dochód z działalności zarobkowej. We wszystkich tych przypadkach wypłata zasiłku chorobowego po ustaniu ubezpieczenia byłaby sprzeczna z ratio legis omawianej regulacji, która sprowadza się do dostarczenia środków utrzymania ubezpieczonemu, który z powodu ustania pracy zarobkowej traci dotychczasowe dochody, a choroba przeszkodziła w znalezieniu i podjęciu nowej pracy zarobkowej, a tym samym nowego źródła dochodów (H. Pławucka, glosa do uchwały SN z dnia 30 sierpnia 2001 r., III ZP 11/2001, OSP 2002, z. 12, poz. 599).

Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 4 czerwca 2012 r., I UK 13/12, prawo do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia ma charakter wyjątkowy. Wyjątkowość wyraża się w przyznaniu prawa do świadczenia w okresie, za który nie jest opłacana składka, osobom niepodlegającym ubezpieczeniu. Zasiłek chorobowy zastępuje utracony zarobek. Ryzykiem chronionym jest w tym przypadku niemożność wykonywania (kontynuowania lub podjęcia) każdej działalności zarobkowej, zarówno tej, której wykonywanie dawało tytuł do objęcia ubezpieczeniem, jak i wykonywanej równoległe z działalnością dającej źródło utrzymania. Jeżeli po ustaniu

tytułu ubezpieczenia dojdzie do kontynuowania lub podjęcia działalności zostanie ona objęta ubezpieczeniem chorobowym. Wówczas zdarzenie ubezpieczeniowe (choroba) będzie pozostawać w związku z nowym tytułem ubezpieczeniowym (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 30 sierpnia 2001 r., III ZP 11/01 OSP 2002 Nr 1, poz. 18, OSP 2002 Nr 12, poz. 151 z glosą H. Pławuckiej).

W uzasadnieniu wyroku w sprawie I UK 12/13,, Sąd Najwyższy analizował spełnienie przesłanki "kontynuowania działalności zarobkowej" w rozumieniu art. 13 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa na tle sprawy, w której organ rentowy podniósł, że po zakończeniu zatrudnienia ubezpieczony prowadził działalność gospodarczą, przez co w ocenie organu rentowego istniał nadal tytuł do ubezpieczenia. W sprawie tej Sąd Najwyższy wskazał, że "w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej (...) należy stwierdzić, że wpis do ewidencji tej działalności (rejestr) stwarza domniemanie jej prowadzenia. Domniemanie to może zostać obalone w razie udowodnienia, że działalność ta nie była prowadzona wskutek zaistnienia szczególnych, zazwyczaj losowych, okoliczności. W takich okolicznościach nie powstaje obowiązek ubezpieczenia społecznego a co za tym idzie nie powstaje tytuł do objęcia dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym. Podleganie obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym nie obejmuje okresu, w którym zaprzestano prowadzenia działalności gospodarczej albo zawieszono jej prowadzenie na podstawie przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447 z późn. zm.)."

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy Sąd zważył, że odwołujący się zdołał obalić domniemanie, że po ustaniu tytułu do ubezpieczenia chorobowego w (...) z dniem 30 czerwca 2020 roku kontynuował działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby. Zarejestrowanie działalności i jej niezawieszenie nie powoduje, że należy bezkrytycznie przyjmować, że osoba będzie kontynuowała działalność zarobkową. W niniejszej sprawie od 1 lutego 2020 roku odwołujący miał zarejestrowaną działalność gospodarczą, która mogła stanowić tytuł do objęcia go dobrowolnie ubezpieczeniem społecznym, ale działalność ta nie miała przymiotu działalności zarobkowej. Z zeznań odwołującego wynika, że od 1 lipca 2020 roku do końca 2020 roku odwołujący się nie prowadził działalności gospodarczej w zakresie usług fryzjerskich z powodu pandemii koronawirusa oraz złego stanu psychicznego.

W ocenie sądu organ rentowy niezasadnie odmówił odwołującemu się prawa do zasiłku chorobowego na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej.

Wobec powyższego Sąd zmienił zaskarżoną decyzję przyznając B. R. prawo do zasiłku chorobowego za cały sporny okres tj. od 1 lipca 2020 roku do 30 września 2020 roku orzekając jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

1. (...)